

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Máte nastavenou výši výživného v souladu s novou doporučující tabulkou?

Úvodem je třeba zmínit, že již od roku 2010 mají soudy v České republice k dispozici doporučující tabulku k určení výše výživného. Tato tabulka měla být snahou sjednotit soudní roztržštěnou praxi právě při určování výše výživného. Jelikož dosavadní doporučující tabulka k výpočtu výživného pro dítě již neodpovídala aktuální soudní praxi, došlo k vypracování oné tabulky znovu. Aktuální doporučující tabulka ministerstva spravedlnosti by měla být východiskem pro lepší rozhodování, neboť soudci by měli ještě více brát ohled na individuální situaci v rodinách.

Je třeba zmínit, že výše výživného v České republice nemá stanovenou maximální ani minimální hranici. O jeho výši rozhoduje buď dohoda mezi partnery, či soud. Doporučující tabulka ale pro soudy není nikterak závazná a podle ministerstva nemá ani ambici jejich rozhodování o výši výživného ovlivnit. Doporučující tabulka je především zamýšlena jako nástroj pro veřejnost, aby mohli sami rodiče dospět k vhodné výši výživného, ať už při rozpadu neformálního svazku či při úpravě poměrů nezletilého dítěte při rozvodu manželství. Jde zejména o to, aby měli rodiče alespoň povědomí, jaká výše výživného by byla pro jejich dítě či děti odpovídající. Smyslem institutu doporučující tabulky je, aby se u rodičů dětí předešlo smyšleným představám ohledně výše výživného.

Změny oproti dosavadní úpravě

Nová doporučující tabulka oproti její dosavadní verzi přináší úpravy, které jsou uvedeny níže:

- Podle věku a počtu vyživovaných by částka na dítě měla nově činit 8 až 20 % rodičova čistého příjmu oproti dosavadním 11 až 25 %.
- Snížení počtu věkových kategorií z 5 na 4, přičemž jednotlivé kategorie by již neměly být ohraničeny pevnou věkovou hranicí (ta by měla být pouze orientační), ale měly by vyjadřovat jednotlivé životní etapy.
- Vyšší počet vyživovacích povinností se odrazí na snížení procentuálního podílu výživného na příjmu povinného.
- Zohlednění míry zapojení povinného rodiče do péče a styku s dítětem do konečné výše výživného.
- Zavedení kontrolní částky, která by měla vyjadřovat orientační částku, která by měla povinnému po odečtení výživného zpravidla zůstat k dispozici.

Jak na výpočet výživného dle nové tabulky?

Při výpočtu vhodné výše výživného je zapotřebí dodržet několik kroků, jež jsou popsány níže:

1. Určit čistý příjem rodiče, jehož vyživovací povinnost chceme vyčíslit.
2. Zařadit dítě do jedné ze čtyř příslušných životních etap, které jsou uvedeny v tabulce.
3. Stanovit počet vyživovacích povinností, které rodič má, a to včetně dítěte, jehož výživné se vyčísluje.

4. Zohlednit i míru péče o dítě, respektive i styk s ním. Rozhodující by přitom nemělo být označení typu péče uvedené v rámci soudního rozhodnutí, ale spíše to, v jaké míře se rodič, jehož vyživovací povinnost je řešena, o dítě reálně stará a obstarává jeho obvyklé potřeby.
5. Stanovit kontrolní částku procentem z příjmu, nebo pevnou částkou. Zjednodušeně lze říci, že výpočet kontrolní částky procentem z příjmů se uplatní především u povinných s vyšším příjmem a pro povinné s velmi nízkými příjmy bude naopak vhodná druhá metoda pomocí pevné částky. Kontrolní částka stanovená pevnou částkou se určí s využitím institutu tzv. nezabavitelné částky, která se využívá při výpočtu srážek z příjmu povinného v exekuci a oddlužení.
  - **Příklad:** U povinného s příjmem 40.000 Kč a 4 vyživovacími povinnostmi je při metodě procentem z příjmů kontrolní částka 20.000 Kč (50 % z 40.000 Kč). Metodou s použitím pevné spodní hranice se získá kontrolní částka ve výši 17.787 Kč. Následně se pak pracuje jako s kontrolní částkou jen s 25.000 Kč, jelikož se jedná o vyšší částku, která má povinnému zůstat k dispozici. U povinného s příjmem 18.000 Kč a 2 vyživovacími povinnostmi je při metodě procentem z příjmu kontrolní částka 11.880 Kč (66 % z 18.000 Kč). Metodou s použitím pevné spodní hranice se získá kontrolní částka ve výši 12.277 Kč, se kterou by se i nadále pracovalo.

Výpočet ideální výše výživného si demonstrativně ukážeme na níže smyšleném případě.

Příklad:

Zaměstnanec s čistým měsíčním příjmem ve výši 25.000 Kč má 2 děti z prvního vztahu ve věku 8 a 13 let, na které je povinen platit výživné (rozsah péče a styku zanedbáváme). Současně má z dalšího vztahu dítě ve věku 3 let.

Kontrolní částka je v tomto případě stanovena pevnou částkou, která činí 14.612 Kč (tj. nezabavitelná částka, která má povinnému zůstat k dispozici), neboť částka vypočtená procentem z příjmu je nižší (tj. 55 % z 25.000 Kč = 13.750 Kč). Orientační maximální celková výše výživného pro nezletilé děti je 10.388 Kč (tj. 25.000 Kč - 14.612 Kč) a tato částka by mezi ně měla být rozdělena.

Věku dětí odpovídají dle tabulky hodnoty 10 % (tříleté dítě), 12 % (osmileté dítě) a 14 % (třináctileté dítě). Uvedené hodnoty se sečtou (10 + 12 + 14 = 36). Částka orientačního maximálního výživného se touto hodnotou vydělí (10.388 / 36 = 288,6). Výsledná mezihodnota se zpět vynásobí hodnotou podílů (v %) náležící ke každému dítěti dle tabulky a získáme ideální výši výživného, kterou lze dle individuálních okolností ještě upravovat.

- Pro tříleté dítě - $288,6 \times 10 = 2.886$ Kč
- Pro osmileté dítě - $288,6 \times 12 = 3.463$ Kč
- Pro třináctileté dítě - $288,6 \times 14 = 4.040$ Kč

Doporučující tabulka

Etapa	Věk dítěte	1 vyživovací povinnost	2 vyživovací povinnosti	3 vyživovací povinnosti	4 vyživovací povinnosti
Předškolní věk	0-5 let	14 %	12 %	10 %	8 %
I. stupeň ZŠ	6-10 let	16 %	14 %	12 %	10 %
II. stupeň ZŠ	11-15 let	18 %	16 %	14 %	12 %

SŠ a vyšší vzdělávání	16 a více let	20 %	18 %	16 %	14 %
Kontrolní částka	Pevná spodní hranice	66 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)	55 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)	50 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)	

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti

Výše výživného by pro jednotlivé nezletilé děti byla stanovena viz výše. Nicméně zde mohou nastat situace, kdy by bylo potřeba výši jednotlivých alimentů přepočítat. Do těchto situací lze zařadit péči o nezletilé dítě (tj. obstarávání obvyklých potřeb dítěte) či skutečnost, kdy by byl součet částek výživného vyšší než orientační maximální výše výživného. V těchto případech by se výše výživného upravovala individuálně dle koeficientů. Uplynuly-li od předchozího určení výživného více než 3 roky, ale dítě zůstává nadále ve stejné životní etapě, je vhodné hodnotu podílu z příjmu navýšit o 1 %. Jak je patrné, tak u výpočtu ideální výše výživného se jedná o nelehký úkol.

Jak už bylo výše zmiňováno, tabulka slouží jen jako pomyslné vodítko a neumožňuje zohledňovat všechny zvláštnosti jednotlivých případů. Tabulka je stanovena zejména na standardní případy. Není tak možné ji využít u dětí, které mají z vážných zdravotních důvodů vysoké odůvodněné potřeby, v některých případech nemusí být bez dalšího dostačující ani u rodičů s nadstandardními příjmy. Tabulka však může být nápomocna u mimosoudního vyřešení záležitosti k dítěti mezi rodiči. Rozhodování soudu o určování výše výživného by mělo být až poslední možnou variantou, a to

v případě, pokud se rodiče nejsou schopni nikterak dohodnout.

Závěrem jen dodáme, že ministerstvo k dané problematice spustilo web, který je dostupný na adrese vyzivne.justice.cz. Tento web má sloužit zejména rodičům, jež nevychovávají děti spolu. Mimo jiné by měl výše uvedený webový portál nabídnout informace k soudním řízením o výživném, jak se rodiče mohou ohledně výživného dohodnout nebo kde mají vyhledat vhodného advokáta či mediátora.

Mgr. Nikola Frýdlová,
advokátní koncipientka

[Advokátní kancelář Petráš Rezek s.r.o.](http://www.petrasrezek.cz)

Opletalova 1525/39
110 00 Praha 1

Tel.: + 420 725 293 766

E-mail.: office@petrasrezek.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)